

37. člen

Odbor udeleženk spremlja in analizira uresničevanje tega dogovora, poroča o tem udeleženkam in predlaga ustrezne ukrepe.

38. člen

Odbor udeleženk obravnava morebitne kršitve tega dogovora, obvesti o tem skupščino prizadete občine in družbenopolitične organizacije ter predlaga ustrezne ukrepe.

O kršitvah tega dogovora lahko odbor udeleženk obvešča javnost z objavo v sredstvih javnih informacij.

39. člen

Udeleženke soglašajo, da bo administrativno-tehnične posle za odbor udeleženk opravljala republiška uprava za družbene prihodke.

Udeleženke se zavezujejo, da bodo republiški upravi za družbene prihodke v skladu z določbami tega dogovora zagotavljale potrebne podatke za spremljanje izvajanja dogovora in sicer v rokih, ki jih določi odbor udeleženk.

40. člen

Udeleženke se zavezujejo, da bodo do 31. decembra 1985 uskladile svoje predpise z določbami tega dogovora.

41. člen

Udeleženke bodo v obdobju 1986—1990 posamezne določbe iz dogovora spreminjale oziroma dopolnjevale z aneksi k temu dogovoru.

42. člen

Na podlagi sprejetih sklepov skupščin občin o pristopu k dogovoru, se dogovor objavi v Uradnem listu SRS.

SOCIALISTIČNA REPUBLIKA SLOVENIJA
Republiška uprava za družbene prihodke Ljubljana

STALIŠČA do pripomb na osnutek dogovora o usklajevanju davčne politike za obdobje 1986 do 1990

Predloge in pripombe na osnutek dogovora o usklajevanju davčne politike za obdobje 1986 do 1990 so bile obravnavane na odboru udeleženk dogovora dne 25. 10. 1985 in na posvetu direktorjev uprav za družbene prihodke dne 30. 10. 1985 in so bila sprejeta naslednja stališča:

1. k uvodnemu delu

Pripombe, da se kot podlaga za sklenitev dogovora poleg zakona o davkih občanov novelata tudi ustrezni določbi zakona o davku na promet nepremičnin in zakon o posebnem republiškem davku od prometa proizvodov in od plačil za storitve so upoštevane z dopolnitvijo uvodnega dela.

2. k 1. členu

Predlog, naj se med načeli v 1. členu navede tudi obveznost zagotavljanja sredstev za financiranje splošnih družbenih potreb, ki jih občinam nalagajo ustava, zakoni in družbeni dogovori, ni upoštevan. Odbor udeleženk je bil mnenja, da bi takšna rešitev pomenila, da občine prevzamejo kompletno financiranje splošne porabe, kar pa bi bilo brez predhodne revizije ustreznih predpisov in z ukinitvijo sistema dopolnjevanja neizvedljivo, zlasti v manj razvitih občinah.

Po dopolnjeni drugi alineji tega člena, bo moral vsakdo prispevati za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb tudi sorazmerno njegovi ekonomski moči.

3. k 3. členu

Predlog za dopolnitev tega člena z določbo, ki bi zavezovala občine, da vse odmerjene davke in prispevke izterjajo v višini 95% ni upoštevan. Takšna dopolnitev bi pomenila odstop od načela, da morajo biti vse odmerjene davčne in druge obveznosti, ki dospejo v plačilo, tudi v celoti poravnane. Ker je izterjava davčnih in drugih obveznosti v višini 95% vezana na oceno sredstev na področju splošne porabe občin, opredelitev tega odstotka ne sodi v ta dogovor, temveč v dogovor o splošni porabi.

4. k 5. členu

Stopnja davka od osebnega dohodka delavcev, predlagana v višini 0,75% oziroma do 0,75% je usklajena z izhodišči za oblikovanje splošne porabe občin v SRS za leto 1986.

5. k 6. členu

Ne glede na predvidene spremembe samoupravnega spora-zuma o zdravstvenem varstvu, po katerem naj bi del sredstev za zdravstveno varstvo kmetov prispevali tudi kmetje, ki niso pokojninsko in zdravstveno zavarovani iz naslova opravljanja kmetijske dejavnosti, od katastrskega dohodka negozdnih površin in od dohodkov iz gozda, je bil odbor mnenja, da ni razlogov za morebitno zniževanje dodatne stopnje davka iz kmetijstva, ker bi to pomenilo prelivanje sredstev iz splošne v skupno porabo. Poleg tega so pa tudi samoupravne interesne skupnosti pri izvajanju dodatnega financiranja in določanju višine prispevne stopnje dolžne upoštevati tudi ekonomsko moč oziroma višino skupnih obremenitev teh zavezancev. Poleg tega velja opozoriti, da je stopnja tega davka dogovorjena v razponu med 10% in 25% (negozdne površine) oziroma med 20% in 30% (za dohodke iz gozda) in da imajo občine, ki so te stopnje določile na zgornji meji razpona, možnost za zniževanje v okviru dogovora.

6. k 8. členu

V zvezi s predlogom, da naj bi se uvedla davčna oprostitve ali olajšava za zavezance, ki na pašniških in drugih zanemarjenih površinah uredijo njivske površine, odbor ugotavlja, da takšne posege na zemljišča ni možno razreševati v okviru 8. člena predloga dogovora niti v okviru 7. točke 12. člena predloga dogovora. Takšne posege bi bilo možno razreševati po tretjem odstavku 62. člena zakona o davkih občanov, če gre za vlaganja v družbeno organizirano modernizacijo kmetijstva in pod pogoji iz 11. člena predloga dogovora.

7. k 10. členu

Glede na določbo tretjega odstavka 58. člena, po katerem je dana možnost oprostitve za zavezance iz takih višinskih krajev, kjer so proizvodni ekonomski in prometni pogoji posebno slabi, odbor ugotavlja, da med tovrstne oprostitve ni možno vključevati zavezancev iz obmejnih krajev, če ne gre za obmejne kraje iz višinskih predelov. Skladno s 1. točko 67. člena zakona o davkih občanov in 5. točko 12. člena predloga dogovora pa je možno za zemljišča v obmejnem pasu, katerih izkoriščanje je omejeno, predpisati davčno olajšavo v višini do 100%.

8. k 11. členu

Glede na valorizacijo KD za leto 1986 bodo občine vse dohodne cenzuse iz 9. in 11. člena dogovora zvišale v skladu z valorizacijskim količnikom, ki za leto 1986 znaša 2,10. Ob upoštevanju tega faktorja bo valorizirani znesek iz tretjega odstavka 11. člena znašal 168.000 din, iz prvega odstavka 9. člena 4.305 din in iz drugega odstavka 9. člena 4.200 din. Ob vsaki valorizaciji katastrskega dohodka naj bi občine same izvajale valorizacijo dohodkovnih cenzusov s količnikom, ugotovljenim za valorizacijo v merilu SR Slovenije.

9. k 12. členu

Predlog, da bi se davčna olajšava za šolanje otrok (4. tč. tega člena) omejevala na pridobitev strokovne izobrazbe, potrebne za opravljanje kmetijskega poklica, ni sprejemljiv, ker bi to pomenilo v načelu oženje določbe 69. člena zakona o davkih občanov, hkrati pa bi občine, glede na njihove različne potrebe po posameznih vrstah kadrov, omejevali pri načrtovanju kadrovske politike.

10. k 14. členu

Predlog, da se črta drugi odstavek 14. člena, po katerem se stopnja davka iz poklicnih dejavnosti, ki so posebnega družbenega pomena, določi v višini 10% in s tem tovrstno poklicno dejavnost glede obdavčevanja izenači z ostalimi poklicnimi dejavnostmi (28% do 35%), ni bil upoštevan. Sprejeta pa je bila ocena, da tolikšna razlika ni utemeljena, ker status posebnega družbenega pomena opredeljuje bolj vsebino in vlogo teh dejavnosti in bistveno ne vpliva na pogoje pridobivanja dohodka. Zaradi navedenega je odbor predlagal preoblikovanje drugega odstavka tega člena v tem smislu, da občine predpišejo nižjo davčno stopnjo, ki pa ne more biti nižja od 10%.

Pripomba, da se zaradi ohranitve razmerja med višino pobranih davkov po sistemu linearne obdavčitve in višino pobranih davkov pred spremembo davčnega zakona v dogovoru za naslednje srednjeročno obdobje ne bi določala konkretna višina davčnih stopenj, ni upoštevana. Odbor ugotavlja, da je namen dogovarja-

nja, ki izhaja iz drugega odstavka 7. člena zakona o davkih občanov v določanju višine davčnih stopenj in da se skladno s prvim odstavkom 12. člena zakona o davkih občanov le-te predpisujejo praviloma za srednjeročno plansko obdobje. V kolikor pa bi se v naslednjem srednjeročnem obdobju ugotovile potrebe po spremembi posameznih določb dogovora (spremembe stopenj, obseg olajšav, ipd.) pa imajo občine na podlagi 41. člena predloga dogovora možnost posamezne določbe spreminjati oziroma dopolnjevati z aneksi k temu dogovoru.

Sprejeta je bila pripomba, naj bi se dohodki iz gostinske dejavnosti bifejskega značaja obdavčevali po stopnji, ki je za 5 odstotnih točk višja od stopnje, določene za ostale gostinske obrate. V tem smislu je predlagana dopolnitev tretjega odstavka tega člena. S tem naj bi se prispevalo k razvoju takšnih gostinskih obratov, ki bodo nudili gostom hrano in pijačo.

11. k 15. členu

Opredelitev višine pavšalnega letnega zneska davka iz gospodarskih dejavnosti v odstotku od enoletnega povprečnega čistega osebnega dohodka zaposlenih delavcev v gospodarstvu v SR Sloveniji je povzeta iz dogovora o temeljnih davčne politike, zato pripomb o morebitni valorizaciji tako določenega osebnega dohodka z ocenjeno stopnjo rasti osebnih dohodkov v tekočem letu, ni bilo možno sprejeti.

Glede spodnje meje pavšalnega letnega zneska so bile dane vsebinsko nasprotujoče pripombe in sicer, da le-ta naj bi znašala do 5 % enoletnega povprečnega čistega osebnega dohodka, »najmanj 5 %« oziroma da se le-ta zviša na »najmanj 20 %« in celo na 30 %. Sprejeta je bila pripomba, da naj bi spodnja meja znašala »najmanj 5 % enoletnega povprečnega čistega osebnega dohodka« in predstavlja izhodišče za določitev višine pavšalnega letnega zneska davka. Velja za zavezanca, ki opravljajo najmanj donosne dejavnosti.

Vrednotenje dodatnih pogojev iz prve do pete alineje (od 0 % do 20 %; od 0 % do 25 %, od 0 % do 15 %, od 0 % do 10 % in 5 %) v predlaganih okvirih naj bi, ob upoštevanju dejanskih razmer, izvedle občine in jih v največji možni meri uskladile v regionalnih okvirih. Takšen način določanja pavšalnega letnega zneska po določbi zadnjega odstavka 79. člena zakona o davkih občanov velja tudi za zavezanca, obdavčene po dejanskem dohodku, če ne dosežejo ostanka čistega dohodka najmanj v višini 10 % povprečnega letnega osebnega dohodka zaposlenih delavcev v gospodarstvu v SR Sloveniji v letu, za katero se davek odmerja.

Glede na to, da so kriteriji za oblikovanje pavšalnega letnega zneska davka opredeljeni z osebnim dohodkom iz preteklega leta, davčne obveznosti pa se odmerjajo za tekoče leto, je bil odbor mnenja, da ni utemeljenih razlogov za znižanje zgornje meje. Ob upoštevanju sedanjih inflacijskih gibanj, bo dejanska spodnja in zgornja meja pavšala znatno nižja.

Dane so bile tudi načelne pripombe, da je predlagana merila potrebno bolj konkretizirati, vendar konkretnih predlogov odboru ni bilo posredovanih. Ker iz pripombe, naj se prouči višina odstotka pri uporabi dopolnilnega dela delavcev ali družinskih članov ni bilo moč ugotoviti ali naj proučevanje poteka v smeri znižanja ali zvišanja predlaganega odstotka, odbor ni mogel te pripombe upoštevati.

Predloga, da bi se dohodki iz kmečkega turizma obdavčevali po stopnji 20 % in da bi se kot odbitna postavka upoštevali normirani stroški v višini 60 % (pri stacionarnem turizmu) oziroma v višini 75 % (pri izletniškem turizmu) in le dohodki, doseženi s kombiniranim (stacionarni in izletniški) kmečkim turizmom po dejanskem dohodku, ni bilo možno upoštevati. Kmečki turizem se po obrtnem zakonu šteje za gostinsko dejavnost, taki dohodki pa se obdavčujejo z davkom iz gospodarskih dejavnosti, praviloma po sistemu dejanskega dohodka, s pavšalnim letnim zneskom pa le, če zavezanec ne uporablja dopolnilnega dela več kot enega delavca (drugi odstavek 89. člena zakona o davkih občanov). Zavezanci, ki se ukvarjajo s takšno dejavnostjo so pod enakimi pogoji kot ostali zavezanci davka iz gospodarskih dejavnosti upravičeni do davčnih olajšav določenih v 17. členu predloga dogovora, zato poseben režim davčnih olajšav za te zavezanca ni potreben.

12. k 16. členu

Pripombe, da se v prvem odstavku tega člena besedilo »usmeritev družbenih dogovorov o pospeševanju razvoja drobnega gospodarstva« nadomesti z besedilom »s sprejetim družbenim planom občine« je upoštevan. Predlog, da bi se pogoj za priznavanje olajšav vezal na osnovna sredstva, katerih nakup se je delno kril iz priznanih davčnih olajšav, ni možno upoštevati, ker bi bila takšna rešitev v nasprotju z določbami prvega in tretjega odstavka 86. člena zakona o davkih občanov. Odbor ocenjuje, da je znesek,

ki ga morajo vložiti zavezanci-pavšalisti za priznavanje teh olajšav, ustrezen.

13. k 17. členu

V zvezi s pripombo, da naj bi se davčne olajšave določale v razponih, ker bi bila s tem dana večja možnost občinam pri določanju davčne politike odbor ugotavlja, da so le-te v večini primerov določene v razponih, v enotni višini pa le v primerih, ko tako določa medrepubliški dogovor o temeljnih davčne politike ali pa tako predlaga večina občin.

Glede na to, da davčne olajšave po 1. točki tega člena niso časovno omejene, je bilo ocenjeno, da ni razlogov za zvišanje zgornje meje od 40 % na 60 %.

V zvezi s priznavanjem davčnih olajšav zavezancem, ki opravljajo gostinsko dejavnost in dosega nad 40 % celotnega prihodka s strožbo hrane in prenočišči in se priznavajo pod enakimi pogoji kot to velja za ostale dejavnosti, je odbor mnenja, da je predlagana rešitev ustrezna glede na to, da je potrebno tudi to dejavnost pospeševati skladno s sprejetimi planskimi in drugimi dokumenti o razvoju drobnega gospodarstva. Davčne olajšave za delovno intenzivne dejavnosti so bile vključene v dogovor za leto 1985 kot prehodna rešitev, v bodoče pa bi se le-te priznavale pod pogoji, kot veljajo za deficitarne dejavnosti, če so v planskih dokumentih tudi tako opredeljene.

V zvezi z oceno, da ni primerno, da se z občinskimi odloki določajo dejavnosti, za katere se začetna olajšava ne priznava, pač pa bi bilo potrebno navesti dejavnosti, za katere bi se naj olajšave priznavale, je bil odbor mnenja, da je iz praktičnega pristopa v dogovoru predlagana rešitev ustrežnejša in da je tudi višina olajšave ustrezna.

Glede na to, da se višina pavšalnega letnega zneska davka opredeljuje v odstotku od enoletnega povprečnega čistega osebnega dohodka zaposlenih delavcev v gospodarstvu v SR Sloveniji v preteklem letu ne bi bil primeren enak sistem priznavanja olajšav za dodatno zaposlene delavce kot to velja za zavezanca, obdavčene po dejanskem dohodku. Ker je višina olajšave opredeljena z odstotkom povprečnega enoletnega čistega osebnega dohodka, ta pa se vsako leto zvišuje, ni utemeljeno zviševanje predlaganega odstotka.

Prelog, naj bi se 4. točka tega člena dopolnila z besedilom, da mora biti pri izvoznih olajšavah za primere, ko je devizni priliv razporejen na devizni račun obrtne zadruge ali organizacije združenega dela, v ustrezni koloni izvozne carinske deklaracije kot proizvajalec naveden zavezanec ali skupina zavezancev, ki takšno olajšavo uveljavlja, je z dopolnitvijo te točke upoštevan. Ni pa bil upoštevan predlog, da bi se priznavanje tovrstnih olajšav pogojevalo z dokazilom obrtne zadruge ali organizacije združenega dela, da za navedeni znesek sama ni uveljavljala olajšave. Odbor je bil mnenja, da takšno omejevanje ne bi bilo primerno predvsem iz razloga, da nosilci samostojnega osebnega dela po veljavnih predpisih ne morejo neposredno sami izvažati svoje blago ali storitve.

14. k 18. členu

Predlog, da bi se izdatki za kulturne in telesnokulturne namene priznavali pod pogojem, da zavezanec od tega nima neposrednih koristi, ni upoštevan, ker je takšno besedilo v skladu s 4. točko 83. člena zakona o davkih občanov. Predlog, naj bi se tistim davčnim zavezancem, ki so obdavčeni po dejanskem dohodku priznavali izdatki za kulturne in telesnokulturne namene v višini povprečnega slovenskega osebnega dohodka, v letu, za katero se davek odmerja oziroma celo v neomejeni višini, ni upoštevan.

Zavezanci, ki so obdavčeni po dejanskem dohodku, so vključeni tudi v sistem financiranja skupne porabe in plačujejo enake prispevke kot delavci v združenem delu, torej tudi za kulturno dejavnost. Vsi obračunani prispevki se pri ugotavljanju davčne osnove štejejo kot odbitna postavka. Predlagana rešitev pa pomeni, da lahko zavezanci namenijo za kulturno dejavnost še dodatna sredstva, v višini do 20 %, ki se jim prav tako šteje kot odbitna postavka pri ugotavljanju davčne osnove, sicer pod pogojem, da gre za organizirane oblike zbiranja sredstev. Odbor je bil mnenja, da je predlagan odstotek ustrezen, ker gre za obliko možnega dodatnega zbiranja sredstev, v celotnem obsegu kot jih je ta kategorija zavezancev po zakonskih in drugih predpisih dolžna prispevati iz svojih osebnih dohodkov.

Z dopolnitvijo 18. člena naj bi se izdatki za humanitarne namene priznavali v višini do 40 % od enoletnega povprečnega čistega osebnega dohodka zaposlenih v gospodarstvu v SRS iz leta, za katero se davek odmerja, pri čemer pa skupni izdatki za kulturne, telesnokulturne in humanitarne namene ne morejo presegati 40 % enoletnega povprečnega čistega osebnega dohodka zaposlenih v gospodarstvu v SR Sloveniji iz leta, za katero se davek odmerja.

Pripomba, da bi se beseda »izdatki« za kulturne in telesno-kulturne namene nadomestila z besedo »prispevki« za kulturne in telesnokulturne namene, ni možno upoštevati, ker gre v teh primerih za uporabo zakonskega teksta.

15. k 21. členu

Predlog, da bi se stopnja davka po odbitku na avtorske honorarje znižala od 20 % na 15 %, postopoma pa na 6 % do 10 %, ni upoštevan. Odbor je mnenja, da je ob ocenjevanju primernosti višine stopnje davka iz avtorskih pravic po odbitku potrebno upoštevati, da se davek obračunava od osnove, ki jo predstavlja dohodek, zmanjšan za nomirane stroške, in sicer v višini 40 % od doseženega dohodka, zavezanec pa lahko na podlagi dokazil uveljavlja tudi višje stroške. Zavezanec davka iz avtorskih pravic, ki se jim obračunava davek po odbitku, po veljavnih predpisih tudi niso vključeni v sistem financiranja skupne porabe in ne plačujejo prispevkov za samoupravne interesne skupnosti družbenih dejavnosti. Izjema velja le za delovne ljudi, ki z osebnim delom samostojno kot poklic opravljajo kulturno dejavnost, pa tudi ta kategorija občanov plačuje le prispevke za zdravstveno, pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter otroško varstvo. Ob upoštevanju, da jim je dohodek iz avtorskih pravic edini vir dohodka in da si morajo iz tako oblikovanega dohodka zagotavljati svojo socialno varnost, se njihovi dohodki obdavčujejo po znižani, 6 % oziroma 12 % stopnji. Dohodki od inventivnih dejavnosti so po 5., 121. in 167. členu zakona o davkih občanov oproščeni davka iz avtorskih pravic.

16. k 24. členu

Pripomba, da je stopnje davka od dohodkov iz premoženja in premoženjskih pravic potrebno določiti v razponih, ker bi bila s tem dana občinam večja možnost pri določanju davčne politike, ni upoštevana. Odbor je bil mnenja, da je na tovrstne dohodke potrebno posegati z enako ostrino, kar bo zagotovljeno le preko sistema enotnih davčnih stopenj. Upoštevan je predlog, da se že za leto 1986 valorizira lestvica davčnih osnov z indeksom porasta cen na drobno v SR Sloveniji, ki po zadnjih podatkih Zavoda SR Slovenije za statistiko znaša 155,2.

17. k 25. členu

V zvezi s pripombo, naj bi bile stopnje davka od premoženja določene v razponih, je bil odbor mnenja, da zaradi predvidenega enotnega sistema vrednotenja stavb, takšna rešitev ne bi bila utemeljena. Razlike med stopnjami davka od stanovanjskih stavb in stopnjami davka od počitniških prostorov izhajajo iz dogovora socialističnih republik in socialističnih avtonomnih pokrajin o temeljnih davčne politike, v katerem so za vsako vrsto tega premoženja pri določenih začetnih in končnih razponih davčnih osnov določene tudi najnižje in najvišje davčne stopnje, v okviru katerih se določi celotna progresivna lestvica. Začetne in končne osnove in stopnje so torej povzete iz medrepubliškega dogovora.

Upoštevan je predlog, da se zaradi prehoda iz proporcionalne na progresivno obdavčitev stavb in še neuskajenega sistema vrednotenja stavb v dogovoru določi le spodnja in zgornja meja progresivne lestvice, istočasno pa izvede tudi valorizacija razponov davčnih osnov. Pri valorizaciji davčnih osnov, določenih v osnutku dogovora je upoštevan indeks porasta cen stanovanj v višini 143, ki ga je ugotovil Republiški komite za varstvo okolja in urejanje prostora (Uradni list SRS, št. 21/85). Tako naj bi znašal za stanovanjske stavbe, stanovanja in garaže najnižji razpon davčne osnove 1.430.000 din in stopnja najmanj 0,10 %, najvišji razpon pa 14.300.000 din in stopnjo najmanj 1,00 %. Za prostore za počitek oziroma rekreacijo naj bi znašal najnižji razpon davčne osnove 1.430.000 din in stopnja najmanj 0,20 %, najvišji razpon davčne osnove pa 14.300.000 din in stopnja najmanj 1,50 %.

Za poslovne prostore naj bi znašali najnižji razpon 1.430.000 din in stopnja najmanj 0,15 %, najvišji razpon pa 7.150.000 din in stopnja najmanj 1,25 %. Udeleženske naj bi višino davčnih stopenj usklajevale v regionalnih okvirih, tako da bi bila obdavčitev tega premoženja, ne glede na različen sistem vrednotenja, izenačena. Zaradi predvidenih sprememb predpisov s področja stanovanjskega gospodarstva, je v 2. točki črtan tretji odstavek, ki je udeleženske zavezoval k uskladitvi vrednotenja tega premoženja do 31. 12. 1987.

Odbor ugotavlja, da pristojni organi še niso izdelali enotnih meril za opredelitev počitniških hišic. Da pa v praksi ne bi prihajalo do težav pri ugotavljanju, ali določeni prostori podlegajo davku od premoženja, zlasti kadar gre za zidanice, je bila v tej zvezi dana okrožnica št. 7 z dne 4. 12. 1984, v kateri je rečeno, da so v obdavčitev zajeti bivalni prostori v zidanicah (in tudi drugih gospodarskih poslopih), v katerih so zagotovljeni osnovni pogoji za bivanje in se od časa do časa uporabljajo za počitek in odih.

Kot osnovne pogoje za bivanje je šteti možnost, da se v prostoru lahko prenočuje, kuha in eventualno tudi ogreva, električna in vodovodna napeljava pa nista odločilni za presojo ali gre za osnovne pogoje bivanja. Iz navedenega torej izhaja, da se z davkom od premoženja kot prostori, ki se v sezoni ali od časa do časa uporabljajo za počitek in rekreacijo, obdavčujejo samo bivalni prostori v zidanicah in gospodarskih poslopih, ne pa tudi ostali prostori, kot so klet in drugi prostori, ki služijo opravljanju dejavnosti.

Osnova za davek na plovne objekte in pristojnost za odmero davka na plovne objekte je določena v 158. in 159. členu zakona o davkih občanov, zato davčne osnove in pristojnosti ni možno določati z dogovorom. Glede na to, da osebni dohodek odraža ekonomsko moč takega zavezanca, je po mnenju odbora predlagan način valorizacije pavšala ustrezen.

Pripomba, da se v drugi točki tega člena glede načina vrednotenja premoženja povzame besedilo iz davčnega zakona, je upoštevana.

18. k 27. členu

Odbor je bil mnenja, da je tudi pri davku na promet nepremičnin potrebno doseči enako ostrino obdavčevanja, in to z enotno davčno lestvico, zato predlog za določitev davčnih stopenj v razponih, ni upoštevan.

Predlog, da bi se z dogovorom določila enotna povečana stopnja davka na promet nepremičnin v primeru, ko se opravlja prodaja pred potekom 5 let je upoštevan v zadnjem odstavku, in sicer tako, da bi se v takšnih primerih odmerjeni davek zvišal za 30 %.

Predlog, da se že za leto 1986 izvede valorizacija razponov davčnih osnov, določenih v osnutku dogovora, je upoštevan. Osnove so valorizirane z indeksom porasta cen stanovanj v višini 143, kot ga je ugotovil Republiški komite za varstvo okolja in urejanje prostora.

19. k 28. členu

V zvezi s pripombo, naj se v dogovoru jasno opredeli, kaj je z vozili, starimi nad 2 do 10 let odbor pripominja, da se po prvem odstavku tega člena obdavčuje promet rabljenih motornih vozil in motornih koles z delovno prostornino nad 125 ccm, starih do vključeno 10 let. Davek se odmeri po stopnji 15 %, če se preprodaja takšnih vozil izvrši pred potekom 1 leta oziroma po stopnji 10 %, če se preprodaja takšnih vozil izvrši po preteku 1 do 2 let. Če pa je preteklo od nabave do prodaje motornih vozil in motornih koles (do 125 ccm) več kot 2 leti, se davek ne odmeri, čeprav ta vozila še niso stara 10 let. Po drugem odstavku tega člena pa se promet oziroma preprodaja vozil, starih nad 10 let sploh ne obdavčuje. Zaradi jasnosti je v tem smislu predlagana redakcija drugega odstavka tega člena.

20. k 29. členu

Pripomba, naj bi se ocenila možnost določitve davčnih stopenj za vina, naravno žganje in vinjak v razponih, je bilo možno upoštevati le za vina, vinsko sadne pijače in medice, za katere se predlaga stopnja v razponu od 6 % do 9 %. Odbor ugotavlja, da so stopnje pri drugih alkoholnih pijačah določene na zgornji meji razpona, določenega z medrepubliškim dogovorom o temeljnih davčne politike.

Do znižanja stopnje davka na medico od 15 % na 6 % do 9 % prihaja, zaradi upoštevanja predloga številnih občin, da je potrebno obdavčevanje medice uskladiti z zveznimi predpisi, po katerih se le-ta vključuje med vina.

Odbor tudi ugotavlja, da za oprostitve davka na promet alkoholnih pijač za visokogorske postojanke ni zakonske podlage, zato predloga tudi ni možno upoštevati, pač ja je po 89. členu zakona o davkih občanov možna pavšalna obdavčitev.

Predloga za ponovno uvedbo posebnega občinskega davka od prometa proizvodov po splošni stopnji v višini od 1 % do 3 %, tako da bi skupna zbira stopnja (občinska in republiška) znašala 10 %, ni bilo možno upoštevati, ker bi bila takšna rešitev v nasprotju z izhodišči za financiranje splošne porabe občin v SR Sloveniji.

Predlog, da se črta drugi odstavek tega člena, ki opredeljuje osnovo za obračun posebnega občinskega davka od prometa alkoholnih in brezalkoholnih pijač, je upoštevan.

V nov drugi odstavek je povzeta določba iz 30. člena osnutka dogovora, ki zavezuje občine, da bodo dosledno ugotavljale količine proizvedenega vina in žganja zaradi obračuna in plačila prometnega davka od količin, prodanih končnim potrošnikom.

21. k 30. členu

Z novim 30. členom se uvaža davek od plačil za proizvodne storitve po stopnji 10 % v primerih, ko se storitve opravljajo občanom in zasebnim pravnim osebam.

Z novim pravilnikom o uporabi davčnih stopenj ter o načinu vodenja evidence, obračunavanja in plačevanja davka od prometa proizvodov in storitev, ki velja od 1. 7. 1985, se izdelava izdelkov iz naročnikovega materiala šteje za proizvodno storitev, od katere se obračunava posebni davek od plačil za storitve in ne več davek od prometa proizvodov. Glede na to, da se davek od plačil za storitve plačuje le od storitev, ki jih posamezne DPS uvedejo, bodo občine predpisale davek od proizvodnih storitev po enotni stopnji 10 %. Tako oblikovana določba torej ne vključuje storitev, opravljenih družbenim pravnim osebam, kakor tudi ne storitev, opravljenih v okviru kooperacije ali drugih oblik poslovno-tehničnega sodelovanja.

Ko bodo občine uvedle davek od plačil za proizvodne storitve, bi bilo potrebno zaradi jasnosti v opombi k ustreznim tarifnim številki navesti, da se šteje za proizvodno storitev izdelava izdelkov iz materiala, ki ga je dal vsega ali del naročnik.

22. k 31. členu

Predlog, da se črta tretja alineja prvega odstavka tega člena, po kateri bi bil odlog plačila davka ali obročno odplačevanje davčnega dolga možen tudi v primerih, če je zoper odmero odločbo vložena pritožba in davčni organ ocenjuje, da bo po rešitvi pritožbe prišlo do bistvenega znižanja davčne obveznosti, ni upoštevan, ker bi se s črtanjem predlagane določbe v takšnih primerih zaračunavale zamudne obresti. Predlog, da bi se besedilo tretje alineje tega člena spremenilo, tako da bi se v vseh primerih, ko je bila zoper odmero odločbo vložena pritožba in jo davčni organ ne bo rešil v lastni pristojnosti, ni sprejemljiv, ker je povsem v nasprotju z določbo 187. člena zakona o davih občanov.

Predlog za razširitev četrte alineje tega člena v tem smislu, da je možen odlog plačila ali obročno odplačevanje tudi v primerih, ko gre za začasno plačilno nesposobnost zavezanca zaradi sezoneškega ali začasnega zmanjšanja obsega poslovanja, je upoštevan.

23. k 32. členu

Z dopolnitvijo tega člena naj bi se uprave za družbene prihodke zavezale k doslednejšem preverjanju podatkov v napovedih zavezancev in ugotavljanju realnejšega celotnega prihodka za posamezne dejavnosti tudi s cenitvijo možnega dohodka od opravljanja takšne dejavnosti. Povečale naj bi tudi nadzor nad pridobivanjem premoženja občanov.

24. k 33. členu

V zvezi s pripombo, da bi bilo potrebno konkretno opredeliti, kako naj bi družbenopolitične skupnosti zagotovile hitrejši razvoj uprav za družbene prihodke, je bil odbor mnenja, da so z dogovorom dane dovolj široke usmeritve, ki pa jih bodo morale družbenopolitične skupnosti, upoštevaje njihovo dejansko stanje, same konkretizirati.

25. k 34. členu

Predlog, da bi se nadomestila uprav za delo uprav za družbene prihodke le »praviloma« uporabljala kot namenska sredstva za modernizacijo in izboljšanje materialnega položaja uprav za družbene prihodke, ni bilo možno upoštevati, ker je med občinami stanje na tem področju zelo različno. Odbor je bil mnenja, da predlagana rešitev ne onemogoča občinam, ki imajo zadovoljivo rešeno vprašanje modernizacije in materialni položaj uprav za družbene prihodke, da z nadomestili zbrana sredstva uporabljajo tudi za druge namene.

26. k 35. členu

Predlagana nova določba 35. člena predloga dogovora zagotavlja enotno računalniško obdelavo podatkov v okviru SRS na podlagi skupno dogovorjenih izhodišč in rešitev.

27. k 36. členu

Predloga, da bi bil v odbor udeleženk vključen predstavnik izvršnega sveta skupščine SRS in tudi podpisnik dogovora, ni možno upoštevati. Gre za dogovor občin, s katerim se le-te dogovarjajo o višini davčnih stopenj ter obsegu oprostitvev in olajšav za vrste davkov, ki so izključno njihov vir dohodka. K temu jih zavezuje 7. člen zakona o davkih občanov, 10. člen zakona o davku na promet nepremičnin in 25. člen zakona o posebnem republiškem davku od prometa proizvodov in od plačil za storitve.

Pripombe obrtnega združenja občine Maribor-Rotovž glede obračunavanja zamudnih obresti odbor ne more upoštevati, ker so ta vprašanja urejena z zakonom o davkih občanov. Prav tako po oceni odbora ni bilo možno upoštevati pripombe, da se v dogovor vnese določba, po kateri bi moral družbeni svet pri republiški upravi za družbene prihodke in družbeni sveti pri občinskih

in medobčinskih upravah za družbene prihodke razpravljati o vseh internih dokumentih (okrožnice, navodila, in podobno), ki jih listno ali pisno izdajajo uprave za družbene prihodke in imajo vpliv na materialni položaj zavezanca, ker so naloge družbenih svetov opredeljene v zakonu o družbenih svetih in poslovniki o delu družbenih svetov. Po citiranem zakonu o družbenih svetih (Uradni list SRS, št. 5/80) družbeni sveti družbenopolitične skupnosti pri izvrševanju svoje funkcije sprožajo pobude in obravnavajo načelna vprašanja v zvezi z določanjem in izvajanjem politike ter pripravljanjem in izvrševanjem zakonov in drugih predpisov ter splošnih aktov, dogovorov, družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov.

28. k 37. členu

Predlog, naj bi odbor udeleženk o uresničevanju dogovora poročal tudi udeleženkam, je upoštevan.

POVZETEK

1. Namen

Z dogovorom o usklajevanju davčne politike zagotavljajo občine usklajeno davčno politiko in njeno izvajanje. Doslej so občine sprejemale letni dogovor, vendar so bili dani številni predlogi, naj bi bil dogovor sklenjen za daljše obdobje. Predlog dogovora o usklajevanju davčne politike za obdobje 1986 do 1990 je pripravil odbor udeleženk dogovora na podlagi pripomb in predlogov občin, ki so jih dale na predloženi osnutek. Osnutek dogovora je skupščina občine obravnavala in sprejela na seji 26. oktobra 1985.

2. Vsebina

V dogovoru so obravnavane vrste davkov, ki na podlagi zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih pripadajo občinam. Dogovorjene so davčne oprostitve in merila za priznavanje davčnih olajšav ter ukrepi za učinkovito in dosledno izvajanje davčnih predpisov.

Osnutek dogovora za obdobje 1986 do 1990 je v celoti povzel dogovor o usklajevanju davčne politike v letu 1985 in vključil nastale spremembe v predpisih in predloge občin. V povzetku so bile te spremembe naslednje: dopolnitve nekaterih olajšav v kmetijstvu in gospodarskih dejavnostih, merila za pavšaliranje v gospodarskih in poklicnih dejavnostih, manjša sprememba pri obdavčitvi alkoholnih pijač, določbe o stopnjah davka na premoženje in promet nepremičnin in določbe o merilih za odloge plačil in obročno plačevanje davčnega dolga.

Odbor udeleženk dogovora je v času obravnave osnutka dogovora prejel številne pripombe in predloge. Odbor jih je obravnaval in na podlagi sprejetih stališč pripravil predlog dogovora. Nekatere spremembe se nanašajo na točnejše opredelitve besedila, smiselne spremembe med osnutkom in predlogom dogovora so naslednje:

— v 5. členu je bila višina davka iz osebnega dohodka delavcev po stopnji 0,35 % določena kot pogoj za prejemanje dela posebnega republiškega davka od prometa proizvodov. Skladno z izhodišči za oblikovanje splošne porabe občin v SR Sloveniji je ta stopnja določena v višini 0,75 %;

— v 14. členu je bila določena stopnja obdavčitve gospodarskih in poklicnih dejavnosti v razponu od 28 % do 35 %. S predlogom dogovora je za obdavčitev dohodkov iz gostinske dejavnosti bifejskega značaja določena za 5 odstotnih točk višja stopnja;

— v 15. členu je bila za določanje pavšalnega letnega zneska davka iz gospodarskih dejavnosti določena višina 5 % enoletnega povprečnega čistega osebnega dohodka. Sprejet je predlog, da bi spodnja meja znašala »najmanj 5 %« in predstavljala izhodišče za določitev pavšalnega letnega zneska davka;

— v 16. členu je pri dejavnostih, katerih razvoj želijo občine pospeševati, besedilo »usmeritev družbenih dogovorov o pospeševanju razvoja drobnega gospodarstva« nadomestljeno z besedilom »s sprejetim družbenim planom«;

— v 17. členu je pri izvoznih olajšavah dodana dopolnitev, da mora biti pri izvoznih olajšavah za primere, ko je devizni priliv razporejen na devizni račun obrtne zadruge ali organizacije združenega dela, naveden v izvozni carinski deklaraciji kot proizvajalec zavezanec ali skupina zavezancev;

— v 18. členu je dopolnjena višina izdatkov, ki se priznavajo za humanitarne, kulturne in telesnokulturne namene;

— v 24. členu so pri davku od dohodkov od premoženja razponi davčnih osnov valorizirani z indeksom porasta cen na drobno, ki po podatkih Zavoda SR Slovenije znaša 155,2, kar pomeni omilitve obdavčitve;

— v 25. členu in 27. členu so razponi davčnih osnov pri davku od premoženja in prometu nepremičnin valorizirani z indeksom porasta cen stanovanj v višini 143, kot ga je ugotovil Republiški komite za varstvo okolja in urejanje prostora;

— v 29. členu je možnost določitve davčnih stopenj za alkoholne pijače upoštevana le za vina, vinsko sadne pijače in medice, za katere je predlagana stopnja v razponu od 6 % do 9 %.

Predlog za ponovno uvedbo posebnega občinskega davka od prometa proizvodov po splošni stopnji v višini od 1 % do 3 % ni bil upoštevan, ker bi bila takšna rešitev v nasprotju z izhodišči za financiranje splošne porabe v SR Sloveniji;

— z novim 30. členom je uveden davek od plačil za proizvodne storitve po stopnji 10 % v primerih, ko se storitve opravljajo občanom ali zasebno pravnim osebam. Z novim pravilnikom o uporabi davčnih stopenj ter o načinu vodenja evidence, obračunavanja in plačevanja davka od prometa proizvodov in storitev (Uradni list SFRJ, št. 31/85 in 42/85) se izdelava izdelkov iz naročnikovega materiala šteje za proizvodno storitev, od katere se obračunava poseben davek od plačil za storitve in ne več davek od prometa proizvodov;

— v členih 31, 32 in 35 so dopolnitve glede obročnega plačevanja dolga, nadzora nad realnim ugotavljanjem prihodkov in

pridobivanjem premoženja ter enotne računalniške obdelave podatkov.

3. Posledice

Skladno z osnutkom dogovora o usklajevanju davčne politike za obdobje 1986 do 1990 so že bili pripravljene osnutki treh odlokov:

— osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov;

— osnutek odloka o spremembi odloka o posebnem občinskem davku od prometa proizvodov in od plačil za storitve;

— osnutek odloka o davku na promet nepremičnin.

Vsi trije osnutki odlokov so že bili predloženi skupščini občine v obravnavo.

Spremembe, ki so nastale od osnutka do predloga dogovora bodo vključene v predloge vseh treh odlokov in skupno z dogovorom predložene skupščini občine v sprejem.

**Uprava za družbene prihodke
občine Ljubljana-Šiška**